

Pastoraal beleidsplan 2018-2021

**H. Theresia van Ávilaparochie
Dordrecht • Zwijndrecht • Hendrik-Ido-Ambacht • Alblasserdam • Papendrecht • Sliedrecht**

Drie brandpunten

De afgelopen jaren hebben we binnen de H. Theresia van Ávilaparochie veel nieuw beleid in gang gezet en veel bestaande activiteit versterkt en gehandhaafd. Daar willen we mee doorgaan. Steeds nieuwe uitdagingen - maar ook reeds langer bestaande wensen en behoeften - zetten ons blijvend op een weg van activiteit. We kunnen ons niet permitteren stil te staan. Tegelijk realiseren we ons dat de mate waarin we kunnen veranderen voor een belangrijk deel ook altijd afhankelijk is van de situatie waarin we ons als parochie bevinden. Zowel wat betreft de situatie in de wereld 'buiten' onze parochie als wat betreft de gegevens binnen onze parochie: het pastoraal team, het parochiebestuur, de pastoraatgroep en locatieraden, de vele vrijwilligers, de parochianen. Daar hebben we ons toe te verhouden. Wel willen we blijven vernieuwen. Tegelijk ervaren we de noodzaak ook te consolideren wat de laatste jaren is ontwikkeld, en zeer zeker zoveel mogelijk te behouden van wat waardevol is.

Vanuit deze zienswijze, en met in het achterhoofd de belangrijkste uitdagingen voor de komende jaren, komen we tot drie brandpunten waaromheen dit beleidsplan vorm krijgt. Die drie brandpunten zijn:

- I. de vrijwilliger(s)**
- II. het pastoraat**
- III. het gebed / de spiritualiteit**

I De vrijwilliger(s)

Binnen de H. Theresia van Ávilaparochie zijn wekelijks tientallen vrijwilligers actief. Ze zijn onontbeerlijk voor het reilen en zeilen van onze geloofsgemeenschap en vormen een rijkdom waar je niet omheen kunt. Wat al jaren bestaat, wordt gedragen door vrijwilligers. Wat nieuw wordt uitgedacht, wordt concreet gemaakt door vrijwilligers. Wat moeizaam van de grond komt krijgt een vliegwiel door inzet van vrijwilligers.

In dit beleidsplan staan we extra stil bij de vrijwilligers van onze parochie. In dit beleidsplan hebben we extra aandacht voor onze vrijwilligers. We realiseren ons dat we in onze parochie veel van vrijwilligers vragen en constateren met enige regelmaat dat we hier en daar aan het plafond zitten van de capaciteit. Zowel capaciteit in kwalitatief opzicht als capaciteit in kwantitatief opzicht.

We zullen nieuwe vrijwilligers moeten vinden. We zullen soms nieuwe kwaliteiten moeten ontdekken bij bestaande vrijwilligers. We willen rekening houden met vertrek van vrijwilligers, zelfs als dat buiten de tijdsperiode van dit beleidsplan valt.

Het vrijwilligerskader heeft verjonging. Ook op het gebied van de diaconie is sprake van veel vergrijzing.

We realiseren ons dat nieuwe vrijwilligers zich over het algemeen niet meer 'levenslang' binden aan een taak. De nieuwe vrijwilliger is een andere dan de vrijwilliger van de afgelopen jaren en decennia.

Meer en meer zullen de vrijwilligers ook parochiebreed inzetbaar moeten zijn. De locaties hebben hun waarden, maar de ontwikkelingen gaan ontegenzeggelijk in de richting van één werkveld voor de hele parochie. Dat wil niet zeggen dat alles op één locatie zal plaatsvinden. Zeker niet. Locaties zullen zich kunnen blijven profileren, maar het lokale aanbod - het werk van de 'lokale' vrijwilliger - is overal (en steeds meer) bestemd voor alle parochianen.

Steeds meer willen we vrijwilligers direct betrekken bij nieuw te vormen beleid. Niet alle overleg hoeft steeds via de hiërarchische lijn. In de Brainstorm Kerkmuziek hebben we ervaren hoe waardevol het is om direct in gesprek te gaan met 'betrokken vrijwilligers uit het veld'. Vernieuwende ideeën en praktische oplossingen zien daar het levenslicht en kunnen vervolgens via de geijkte kanalen dagelijkse praktijk worden.

Voor het up-to-date houden van ons rijke bestand aan vrijwilligers, geven we de komende jaren meer aandacht aan zaken als opleiding, doorstroming, afvloeiing, beloning, betrokkenheid, taakverdeling en belasting. We zoeken naar nieuwe aanwas en koesteren (maar dagen ook uit) allen die soms al vele jaren hun zinvolle steentje bijdragen.

Concreet betekent dit voor De Vrijwilliger(s):

In het pastoraal jaar 2018-2019 werken we aan:

- A. Inventarisatie
- B. Protocollisering
- C. Verjonging en Werving

In de daarop volgende jaren nemen we ter hand:

- D. Toerusting

A. Inventarisatie (pastoraal jaar 2018-2019)

Alvorens toe te kunnen komen aan Verjonging en Werving en ook aan Toerusting zullen we eerst de inventarisatie van onze vrijwilligers ter hand moeten nemen.

Hierin is een trekkersrol weggelegd voor het parochiebestuur, en m.n. de vrijwilligerscoördinator binnen dat bestuur.

- We inventariseren ons uitgebreide vrijwilligersbestand naar zowel kwantiteit als kwaliteit, per werkveld en daarbinnen weer naar werkgroep.
- We kijken naar leeftijdsopbouw, naar belasting van de vrijwilligers en naar mogelijkheden voor doorstroming en noodzakelijkheden tot beëindiging van een vrijwilligerstaak.
- We verkrijgen inzicht in de behoefte aan training en toerusting en kijken naar mogelijkheden voor 'beloning'. In financiële zin zijn de mogelijkheden voor beloning binnen de parochie gering. Maar er zijn ook andere mogelijkheden voor beloning en concreet gaan we het organiseren van een vrijwilligersdag ter hand nemen.
- Steeds speelt in deze inventarisatie ook in ons achterhoofd de mate waarin vrijwilligers werken vanuit een parochiebrede rompstand: hebben ze vooral oog voor de eigen locatie of is hun zichtveld breder en staan ze ervoor open zich in te zetten voor de H. Theresia van Ávilaparochie als geheel? Dit laatste willen we meer en meer stimuleren.

B. Protocollisering (pastoraal jaar 2018-2019)

Parallel aan de Inventarisatie zoals hierboven beschreven, nemen we de protocollisering van ons vrijwilligerswerk ter hand. Terwijl we willen voorkomen al te bureaucratisch te worden, werken we in het eerste jaar van dit Plan aan het beschrijven van de verschillende taken van de vrijwilligers, aan de profielschetsen die daarbij horen en aan een aannamebeleid dat dienstbaar is aan zowel de (nieuwe) vrijwilliger zelf als aan de H. Theresia van Ávilaparochie als geheel. Want wat vragen we precies van

een vrijwilliger? Wat voor iemand zoeken we voor een specifieke taak? Zijn er misschien ook vrijwilligers die enthousiast aan het werk zijn, maar eigenlijk niet op een manier zoals ons dat voor ogen staat?

Ook op het punt van de protocollisering zullen het pastoraal team, de pastoraatgroep en de locatie-raden in nauw contact optrekken met de vrijwilligerscoördinator binnen het parochiebestuur.

C. Verjonging en werving (pastoraal jaar 2018-2019)

Mede gebruikmakend van de bevindingen in het eerste halfjaar van dit pastoraal beleidsplan, gaan we al in de tweede helft van het pastoraal jaar wegen zoeken tot verjonging en uitbreiding van de groep vrijwilligers. We betrekken daarbij ook de suggestie om parochianen die inmiddels als inactief te boek staan opnieuw te benaderen. De tweede helft van het pastoraal jaar 2018-2019 gebruiken we vooral voor het concreet maken van onze aanpak in het tweede en derde jaar.

D. Toerusting (ná pastoraal jaar 2018-2019)

Mede gebruikmakend van de bevindingen in het eerste jaar van dit pastoraal beleidsplan, vullen we deze activiteit aan het eind van het eerste jaar meer concreet in.

II Het pastoraat

Een cruciaal werkterrein binnen de H. Theresia van Ávilaparochie wordt gevormd door het werkveld van het pastoraat. Niet alleen de pastores, maar zeker ook de vele vrijwilligers van bijvoorbeeld het bezoekwerk onderhouden het contact met mensen. Gedragen door Hem die ons allen draagt. Van het prilste begin tot ver voorbij het meest definitieve afscheid. Dat pastoraat gaat ons aan het hart. Dat pastoraat willen we verstevigen en uitbouwen. Dat pastoraat geeft fundament. Zelfs aan mensen die nu nog niet binnen onze scope vallen.

In de komende jaren willen we het pastoraat uitbreiden naar ouders en gezinnen, naar nieuw ingekomenen. Bij jongeren en tieners willen we direct aanwezig zijn. Als pastores willen we meer huisbezoeken afleggen en wellicht vaste tijd vrijmaken voor bezoekwerk. We willen investeren in gemeenschappelijke ziekenzalving en bezien of de ziekenzegen meer onder de aandacht dient te worden gebracht. Bezoekers van de bezoekgroepen willen we eerstelijns ondersteuning bieden, en we denken aan eerstelijns-overleg zoals we dat eerder hebben georganiseerd rondom de Brainstorm Kerkmuziek. Dat houdt de lijnen kort, zorgt voor een stimulerend werkklimaat en houdt ons scherp wat betreft uitdagingen en gewenste vernieuwingen.

M25 is actief op het gebied van de eenzaamheid. Met drie á vier hands-on activiteiten per jaar leveren jongeren een welkome bijdrage in het pastorale en diaconale werk. Pastoraal team en pastoraatgroep blijven daarop nauw betrokken.

Uitbreiding, aanpassing en vernieuwing van het pastoraat binnen onze parochie vraagt om meer vrijwilligers. We waarderen de inzet van hen die - soms al jaren - op het terrein van het pastoraat werkzaam zijn. Maar tegelijk zien (en zoeken) we ook kansen om nieuwe vrijwilligers te vinden en het vrijwilligersbestand te verjongen. Daar zullen we de komende jaren werk van moeten maken. Juist ook om het pastoraat voor de toekomst te behouden en te kunnen uitbreiden.

Concreet betekent dit voor Het Pastoraat:

In het pastoraal jaar 2018-2019 nemen we ter hand:

- A. De individuele ziekenzalving
- B. Inventarisatie van het huidige pastoraal bezoekwerk

Met de bedoeling in de daarop volgende jaren te werken aan:

- C. Herinrichting van het pastoraal bezoekwerk
- D. Het pastoraat voor Jonge gezinnen
- E. Het pastoraat voor Nieuw ingekomenen

A. De individuele ziekenzalving (pastoraal jaar 2018-2019)

Pastor Rob Winkelhuis gaat per 1 juli 2018 met emeritaat. Dan zal alleen pastoor Tjeerd Visser beschikbaar zijn voor de ziekenzalving. En natuurlijk kan diaken Franck Baggen soms ook de ziekenzegen geven, en zetten we in op de gemeenschappelijke ziekenzalving, maar de ervaring leert dat mensen om een individuele ziekenzalving blijven vragen.

Zo snel mogelijk nemen we dan ook de vraag ter hand: Hoe organiseren we het bezoek in nood-situaties? Wat zijn de mogelijkheden en onmogelijkheden m.b.t. de individuele ziekenzalving? Zijn er nog onbenutte kansen om de gemeenschappelijke ziekenzalving meer voor het voetlicht te krijgen? Hoe komen we zover dat de gemeenschappelijke (en tijdige!) ziekenzalving in de beleving van de meeste parochianen een vaste en betekenisrijke waarde krijgt? Wanneer zou een ziekenzegen door de diaken waardevol kunnen zijn? Betrekken we een pastoraal werker bij dit pastoraal werkveld? Moeten we misschien soms of geregeld een beroep doen op gebedsleiders?

B. Inventarisatie van het huidige pastoraal bezoekwerk (pastoraal jaar 2018-2019)

Veel vrijwilligers zijn wekelijks druk met het bezoeken van mede-parochianen. Maar wie krijgen er eigenlijk bezoek? Hoe vaak en van wie? Hoe hard is dat nodig en welke criteria worden daarbij gehanteerd? Wanneer krijgt iemand of een gezin (pas) bezoek? Wie krijgen er geen bezoek? Hoe worden nieuwe parochianen welkom geheten? Wie ontvangen thuis de communie en wie gaan daarmee op pad? Welke pastorale diepgang hebben de huidige bezoeken? Waar zou er behoefte zijn aan het bezoek van een pastor? Welke tijd zouden de pastores willen en kunnen vrijmaken voor pastoraal huisbezoek?

Op deze en andere vragen willen we dit eerste pastoraal jaar antwoorden krijgen.

C. Herinrichting van het pastoraal bezoekwerk (pastoraal jaar 2018-2019)

We verwachten in de loop van het eerste jaar al een eerste begin te kunnen maken met een gedeeltelijke herinrichting van het pastoraal bezoekwerk. Te denken valt aan:

- 'Specialisatie' van vrijwilligers. Sommige vrijwilligers leggen vooral sociale bezoeken af, terwijl anderen inzetten op een pastoraal gesprek rond levens- en geloofsvragen. De ervaring is dat niet in elk bezoek altijd God ter sprake komt.

- Toerusting van vrijwilligers. Zoals bijvoorbeeld in het verlengde van de Polspoelavonden, waarop vrijwilligers de laatste jaren scholing hebben ontvangen. Maar ook heel andere vormen en onderwerpen van verdieping zouden tot de mogelijkheden kunnen behoren
- Regelmatige inzet van pastores. Wat is gewenst? Wat is mogelijk? Welke 'voorwaarden' zijn wenselijk om te stellen?

Bovenstaande actiepunten liggen niet alleen op het bordje van het pastoraal team. Ook de pastoraatgroep (m.n. de portefeuillehouder(s) pastoraat) en de coördinatoren van het bezoekwerk worden actief bij deze punten betrokken.

D. Het pastoraat voor Jonge gezinnen (ná pastoraal jaar 2018-2019)

E. Het pastoraat voor Nieuw ingekomenen (ná pastoraal jaar 2018-2019)

De herinrichting van het pastoraal bezoekwerk, alsmede de uitbreiding ervan naar jonge gezinnen en nieuw ingekomenen nemen we vooral in het tweede en derde jaar van dit beleidsplan ter hand. Ook de ervaringen en leerpunten die in het eerste jaar op dit werkveld zijn opgedaan nemen we mee.

We zijn ons er ook maar al te zeer van bewust dat individueel pastoraat een belangrijke bijdrage kan leveren aan de opbouw van de parochie. 'Nieuwe' parochianen komen via het pastoraat in het blikveld van de (pastorale) vrijwilligers en/of van de pastores. Vanuit hun betrokkenheid is het dan vaak nog maar een kleine, overzichtelijke, maar aantrekkelijke stap naar 'actief meedoen'. Ter verrijking van de parochie en ter verrijking van de 'nieuwe' vrijwilliger.

III Het gebed / de spiritualiteit

Met het Bisdom Rotterdam leven we op dit moment in het door de bisschop uitgeroepen Jaar van Gebed. We ondersteunen de gedachte om als bisdom, maar ook als parochie te bouwen aan een beschaving van liefde. Dat is een beschaving waarin het evangelie van de eerbied voor het leven en de waardigheid van de mens tot uiting komen. Mèt de bisschop zien we daarin de Kerk als ondersteunend netwerk van liefde. Zo'n netwerk heeft voeding nodig. Zo'n beschaving behoeft een fundament. Ons doen en laten moet verbonden blijven met de Heer. Los van Hem kunnen wij niets.

Daarom willen we in dit nieuwe beleidsplan ook extra ruimte vrijmaken voor het gebed en de spiritualiteit. Onze H. Theresia van Ávilaparochie bezit al enkele groepen waarin het gebed centraal staat: de Pater Piogroep, Rozenkransgroepen, biddende ouders en de gebedswakes van de zusters. Die groepen verdienen een grotere bekendheid. Teveel parochianen ervaren nog drempels om zich bij een van deze groepen aan te sluiten en/of een keer mee te doen. De gebedswakes van de zusters zijn allicht een vorm om qua frequentie uit te breiden.

Maar we willen daarnaast ook mogelijkheden onderzoeken om tot nieuwe gebedsgroepen te komen. We willen 'het gebed' gaan aanbieden vanuit verschillende tradities en dit aanbod juist dezer jaren gepaard doen gaan met inleidende verdieping en achtergrondinformatie.

Bijna dagelijks bezoeken parochianen onze vieringen - ook doordeweeks. De ontmoeting na afloop zou (bijvoorbeeld eens in de maand) een prachtig startpunt kunnen zijn voor spiritualiteit in de vorm van een klein geloofsgesprek. Er is immers zoveel rijkdom die we met elkaar kunnen delen. En zoveel rijkdom die we in stilte en in samenzijn juist van Hem kunnen ontvangen. Daar willen we ruimte voor maken. Dat willen we aandacht geven.

Concreet betekent dit voor Het gebed / de spiritualiteit:

Met ingang van het pastoraal jaar 2018-2019:

- A. nodigen we 'alle' werkgroepen en locatieraden uit hun vergaderingen te beginnen en te besluiten met gebed. We informeren ze over de mogelijkheden en ondersteunen hen waar nodig met voorbeelden en achtergronden.
- B. maken we een inventarisatie van wat er aan spiritualiteit al beschikbaar is binnen de parochie. Daarbij betrekken we het aanbod van de Karmelkring Elia, als ook de aanwezigheid van de zusters van Maria Stella Matutina. We zetten het (her)ontdekte aanbod in de schijnwerpers en promoten het onder de parochianen.

Bovenstaande actiepunten worden ter hand genomen door het pastoraal team in nauwe samenspraak met leden van de pastoraatgroep.

In de jaren ná het pastoraal jaar 2018-2019:

- C. ontwikkelen we beleid op bedevaarten, retraites en kloosterweekenden.
In oktober 2018 organiseren we een bedevaart naar Limburg en in november 2019 gaan we met de parochie naar Israël. Maar het beleid zal erop gericht zijn dat een retraite, een bedevaart of een kloosterweekend voor veel parochiaan met enige regelmaat binnen hun bereik komt.
- D. onderzoeken we mogelijkheden voor nieuwe initiatieven.
Waarbij we nu al denken aan de koffiedrinkmomenten na afloop van de doordeweekse vieringen. Die zouden af en toe misschien best verrijkt kunnen worden tot een verdiepende gesprekskring. We kunnen beginnen met een pilot.

Ten slotte

De H. Theresia van Ávilaparochie is een levendige parochie. Wekelijks zijn tientallen parochianen actief, zowel binnen de parochie als naar buiten toe. Zoals in de eerdere beleidsplannen, zoomt ook dit beleidsplan slechts in op een beperkt aantal van die activiteiten. Want daar willen we de komende jaren extra energie insteken. Maar dat laat onverlet dat ook alles wat hier niet genoemd wordt en alles wat vanuit eerdere beleidsplannen is gerealiseerd of ingezet, waardering verdient en blijvende aandacht. Hier in de Drechtstreek zijn we samen kerk en we mogen ons gelukkig prijzen dat zovelen zich daarvoor inzetten. Van jong tot oud, dichtbij en veraf, op locatie of parochiebreed.

Bij de totstandkoming en uitwerking van dit beleidsplan zoekt het pastoraal team vruchtbaar contact met de pastoraatgroep, de locatieraden en het parochiebestuur. Ze wil daarnaast ook juist jongeren benaderen om mee te denken en hun visie te delen. We hebben het immers over de toekomst.

Het moge ten slotte duidelijk zijn dat wij dit alles nooit kunnen doen zonder Gods onmisbare hulp en zegen. "Als de Heer het huis niet bouwt, werken de bouwers vergeefs," zo zegt psalm 127 in het 1^e vers. Laten we daarom, op voorspraak van de heilige Theresia van Ávila, onophoudelijk bidden om Gods rijkste zegen.

H. Theresia van Ávilaparochie
15 juni 2018